

תת"ע 2827/07/17 - מדינת ישראל נגד דומיקאר בע"מ

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

תת"ע 2827-07-17 מדינת ישראל נ' דומיקאר בע"מ

לפני כבוד השופט דן סעדון	
המאשימה:	מדינת ישראל
נגד	
הנאשמת:	דומיקאר בע"מ

החלטה

לפני בקשה לביטול פסק דין שניתן בעניינה של הנאשמת לאחר שלא התייצבה לדיון.

ביום 20.10.16 נרשם לנאשמת דוח שעניינו עבירת אי ציות לאור אדום ברמזור. ההזמנה לדיון מיום 17.7.17 נמסרה כדין לידי "הדר" מטעם הנאשמת. הנאשמת לא התייצבה לדיון ונשפטה בהיעדרה. ראוי לציין כי בעוד **שההזמנה לדיון** נמסרה לנאשמת כדין בכתובת "נמל תעופה בן גוריון" הרי שמסיבות לא ברורות נעשה ניסיון להמציא את **פסק הדין** למען ברחוב המדע 8 רחובות. מען שהנאשמת מכחישה קשר אליו.

כשנתיים לאחר מועד מתן פסק הדין הוגשה בקשה זו. בבקשה נאמר כי תושב חוץ החזיק ברכב בעת העבירה. בקשה להסבת הדוח נשלחה למשטרת ישראל ביום 4.12.16. בקשת ההסבה התבססה על "הצהרה" מטעם בעלת תפקיד בנאשמת מיום 4.12.16 בצירוף חוזה ההשכרה. הנאשמת טוענת כי מחדלה של משטרת ישראל לבצע הסבת דוח במועד גרמה להרשעתה על לא עוול בכפה ולא עוד אלא שהדבר יצר חיוב בקנס גבוה פי 4 מגובה הקנס ליחיד. הוא מרשיע את הנאשמת בעבירה על לא עוול בכפה ומגדיל לעשות ומשית עליה קנס גבוה פי 4 מקנס שהיה מושת בנסיבות זהות על יחיד.

התביעה מתנגדת לבקשה מן הטעמים הבאים: ראשית, הבקשה לוקה בשיהוי ניכר, דבר המצביע על התנהלות בלתי תקינה מצד הנאשמת. שנית, מדובר בפסק דין חלוט שהמועד לערער עליו או לעתור לביטולו חלף זה מכבר. שלישית, מדובר בחברה שעיקר עיסוקה בהשכרת רכב ועל כן ראוי שתתנהל בהתאם.

דין והכרעה

נקודת המוצא לדיון היא כי הנאשמת זומנה כדין לדיון ממנו נעדרה. הדין מאפשר לנאשמת לבטל את פסק הדין אם תגיש בקשתה תוך 30 יום מהמצאת פסק הדין לידיה ותראה כי הייתה סיבה סבירה לאי התייצבותה או כי קיים חשש שהותרת פסק הדין על כנו תגרום לה עיוות דין. לכאורה תקופת 30 הימים שהוקצבו לצורך הגשת בקשה לביטול פסק דין חלפה. עם זאת, לא שוכנעתי כי פסק הדין בתיק נשלח למענה החוקי של הנאשמת. ההזמנה לדיון נשלחה לנמל תעופה בן גוריון והומצאה כדין. מסיבה לא ברורה הומצא פסק הדין למען שונה בלי להראות כי חל שינוי כלשהו במענה של הנאשמת. יתר על כן, פסק הדין הודבק בסופו של יום במען ברחוב המדע 8 ואין אינדיקציה לכך שתכלית ההמצאה, שהיא להביא את פסק הדין לידיעת הנאשמת, הוגשמה. משלא הוכח מהו המועד המדויק קיבלה הנאשמת את פסק הדין או ידעה על תוכנו באופן המקיים כלפיה מניעות מלהסתמך על היעדר המצאה חוקית, אין בידי לקבוע כי הנאשמת החמיצה את המועד בהגשת בקשה זו.

ומכאן לגופו של עניין. הנאשמת זומנה כדין לדיון אליו לא התייצבה. אין בבקשה בדל הסבר למחדל. חמור מכך, כיוון שהנאשמת הזמנה לדיון וידעה על ההליך לו היא צד הרי שגם אם בחרה לא להתייצב לדיון מסיבה זו או אחרת, עדיין תמוה עד מאוד מדוע ישבה כשנתיים בחיבוק ידיים בלי לבדוק מה היו תוצאותיו של הליך לו הייתה היא צד, הזמנה לדיון בו כדין אך בחרה לא להתייצב.

הטעם הנוסף לביטול פסק הדין הוא חשש כי אי ביטול פסק הדין יגרום עיוות דין לנאשמת. הנאשמת טוענת כי הגישה בקשה להסבת הדוח שלא נענתה והמחדל פגע בה. קיים קושי לקבל את הטענה. **ראשית**, כיוון שהנאשמת זומנה כדין לדיון בתיק הרי שנבע מכך שבתיק טרם בוצעה הסבה והדבר היה ידוע או צריך להיות ידוע לנאשמת. אין בבקשה כל הסבר מדוע לא פעלה הנאשמת בשקידה ראויה מול משטרת ישראל לסיים בהצלחה את תהליך ההסבה משעה שהתחוויר לה עקב הזמנתה לדיון, כי ההסבה לא הושלמה. **שנית**, הנאשמת סמכה לצורך ההסבה על מסמך שכונה "תצהיר". מסמך זה אינו תצהיר ערוך כדין והוא אף אינו מתיימר להיות כזה. מדובר ב"הצהרה" גרידא של גורם בחברה בנוגע לפרטי מחזיק הרכב בעת העבירה וצירוף הסכם שכירות. לא הוכח כי בקשת ההסבה בצירוף המסמכים האמורים התקבלה פיזית אצל משטרת ישראל ולא ברור מה הייתה עמדת משטרת ישראל ביחס לבקשת ההסבה על בסיס המסמכים שהועברו אליה מהנאשמת. נזכיר כי פסיקה מנחה בעניין ביצוע הסבות דוחות לתושבי חוץ קובע כי "לתובע" קיים שיקול דעת רחב בעניין דרישת מסמכים לצורך עמידה בנטל לסתירת חזקת הבעלות הקבועה בסעיף 27 לפקודת התעבורה. נקבע כי **"קיים קושי בלתי נמנע באיתור תייר או תושב חוץ ששהה ביום פלוני בישראל לצורך הנפקת והמצאת דוח ברירת הקנס.. אל מקום מושבו בחו"ל... קושי זה יופחת אם יצורף לבקשת ההסבה העתק**

מדרכונו של תושב החוץ... מכל מקום, וזה עיקר, דרישת עותק הדרכון על ידי "התובע" מצויה גם מצויה בתחומי סמכותו לצורך הפעלת שיקול הדעת להסבת הדו"ח (עפ"א 25176-01-13 עיריית אשדוד נ' שלמה תחבורה 2000, פס' 9 (30.12.13); הדגשה הוספה). על כן, משעה שבבקשת הנאשמת אין פירוט אם בקשת ההסבה התקבלה במשטרת ישראל ולא צוין כי נאמר לנאשמת כי הדוח יוסב על בסיס המסמכים שצירפה אין אפשרות לקבוע כי אי הסבת הדוח היא מחדל הרובץ לפתחה של משטרת ישראל ולא לפתחה של הנאשמת. אוסיף כי הנאשמת, מסיבותיה, נמנעה מלצרף לבקשה את עמדת משטרת ישראל לבקשת הנאשמת להסבת הדוח. נוכח כל האמור לא הוכח כי קיים בסיס לטרוניית הנאשמת בנוגע לאי ביצוע הסבה במועד. משלא הוכח לפתחו של מי רובץ המחדל באי ביצוע ההסבה במועד, היינו לפתחה של הנאשמת אוח לפתחה של משטרת ישראל, ממילא לא ניתן לקבוע כי הרשעת הנאשמת בדיון עקב אי ביצוע הסבה הנעוץ במחדל הנאשמת גורם לה עיוות דין. זאת ועוד, מאותה סיבה ממש קיים קושי לקבוע כי קנס שהוטל ע"פ חוק על תאגיד (פי 4 מגובה הקנס ליחיד) אינו עונש מידתי.

לסיכום, הנאשמת לא סיפקה בדל הסבר סביר למחדלה להתייצב לדיון אליו זומנה כדיון. אני מקבל את טענת הנאשמת כי לא ידעה על פסק הדין הואיל וזה לא הומצא לה כדיון. עם זאת, משעה שהנאשמת ידעה על ההליך המשפטי שהיא צד לו וידעה כי קיים דיון בבית המשפט אליו זומנה כדיון ולא התייצבה, נראה לי כי הנאשמת הייתה יכולה לצפות **בוודאות מלאה** את תוצאות מחדליה, גם אם פסק הדין לא התקבל בידה. כפי שצינתי לעיל, לתובע הנדרש לבקשת הסבת דוח קיים שיקול דעת אילו מסמכים לדרוש לצורך ביצוע ההסבה. משכך ומשלא הוכח במסגרת הבקשה כי בקשת ההסבה התקבלה על ידי משטרת ישראל והמסמכים שהוצגו הניחו את דעתו של "תובע" מוסמך, לא אוכל לקבוע כי אי ביצוע ההסבה - "מחדל" שעליו ידעה הנאשמת למצער מן ההזמנה לדיון שנמסרה לה כדיון - גרם לה עוול. בהתאם, לא אוכל לקבוע כי הותרת ההרשעה על כנה והטלת קנס כחוק גורמים לנאשמת עוול.

חרף סיכוייה **הדלים עד מאוד** של הבקשה להתקבל ולפנים משורת הדין יבוטל פסק הדין כפוף לשניים אלה: (א) הגשת **תצהיר** ערוך כדיון מטעם הגורם המוסמך בנאשמת ובו **ויתור** על טענת התיישנות, ככל שעמדה טענה כזו לנאשמת; (ב) תשלום הוצאות בסך ₪ 1600 לטובת אוצר המדינה וזאת עד יום 28.8.19. מובהר כי ככל שלא יקוימו שני התנאים האמורים **במצטבר** - יישאר פסק הדין בעינו.

ניתנה היום, י"ט תמוז תשע"ט, 22 יולי 2019, בהעדר הצדדים.

